

Beleidsregel beoordeling financiële zelfredzaamheid bij wmo maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning gemeente Gorinchem 2023

Deze beleidsregel geeft nadere invulling aan de begrippen eigen kracht, financiële zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden als bedoeld in de Wmo en de gemeentelijke verordening maatschappelijke ondersteuning.

In de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Gorinchem 2023 die met ingang van 1 juni 2023 in werking treedt, is onder andere een zin aan artikel 4.8 toegevoegd die als volgt luidt: "Bij de beoordeling van de eigen kracht en eigen mogelijkheden worden tevens de eigen financiële mogelijkheden (zelfredzaamheid) meegewogen."

Ook is de artikelsgewijze toelichting voor artikel 4.8, tweede lid aangepast.

1. Financiële zelfredzaamheid bij de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning.

De gemeente hanteert een inkomenstoets bij het beheren van (dreigende) wachtlijsten.

Van (dreigende) wachtlijsten is sprake wanneer tenminste 10 aanbieders geen huishoudelijke ondersteuning kunnen bieden en/of er minder dan 20 uur aan huishoudelijke ondersteuning beschikbaar is en de verwachting is dat deze langdurig van aard zijn (langer dan 3 maanden).

Bij de beoordeling van de mogelijke financiële zelfredzaamheid wordt een inkomensgrens gehanteerd. De inkomensgrens is vastgesteld op 185% van het sociaal minimum.

Wanneer er sprake is van een gezinsinkomen, hoger dan 185% van het sociaal minimum, is er sprake van een voldoende mate financiële zelfredzaamheid. Dit in tegenstelling tot inkomens lager dan 185% van het sociaal minimum.

2. Volledig onderzoek

In alle gevallen vindt er een volledig onderzoek plaats naar de omstandigheden van de inwoner en welke mogelijke beperkingen er zijn. Dit alles wordt goed vastgelegd. De Centrale Raad van Beroep heeft in haar uitspraken keer op keer het belang benadrukt van het doen van een zorgvuldig onderzoek, eventueel ondersteund door een deskundig advies en een goed onderbouwde motivering in de verslaglegging.

Een inkomenstoets is een onderdeel van het volledig onderzoek waarbij "breed" gekeken wordt naar de relevante omstandigheden en beperkingen van de client (zie 5).

Voor de bepaling van de grensbedragen hanteert de gemeente de meest recente normbedragen zoals de Rijksoverheid die periodiek publiceert.

Grensbedragen per 2023

Het sociaal minimum bedraagt voor een gehuwde of daaraan gelijkgestelde, € 1.934,40 per maand (1-1-2023). Als 185%-grens voor deze categorie hanteert de gemeente een jaarinkomen van € 42.944 (1-1-2023).

Het sociaal minimum bedraagt voor een alleenstaande van 21 jaar of ouder € 1.378,95 per maand (1-1-2023). Als 185%-grens voor deze categorie hanteert de gemeente een jaarinkomen van € 30.612,69 (1-1-2023).

3. Meewerken aan het onderzoek

Indien een inwoner behoefte heeft aan ondersteuning en aanspraak wil maken op de maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning dient hij medewerking te verlenen aan het onderzoek dat daaraan voorafgaat. De onderzoekverplichting is opgenomen in artikel 2.3.2, eerste lid Wmo 2015:

"Indien bij het college melding wordt gedaan van een behoefte aan maatschappelijke ondersteuning, voert het college in samenspraak met degene door of namens wie de melding is gedaan en waar mogelijk met de mantelzorger of mantelzorgers dan wel diens vertegenwoordiger, zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen zes weken, een onderzoek uit overeenkomstig het tweede tot en met achtste lid. Het college bevestigt de ontvangst van de melding."

Vervolgens kent de Wmo 2015 een medewerkingsplicht en een inlichtingenplicht. Deze verplichtingen zijn opgenomen in artikel 2.3.8 van de Wmo 2015:

- “1. De cliënt doet aan het college op verzoek of onverwijld uit eigen beweging mededeling van alle feiten en omstandigheden waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat zij aanleiding kunnen zijn tot heroverweging van een beslissing als bedoeld in artikel 2.3.5 of 2.3.6.
2. De verplichting, bedoeld in het eerste lid, geldt niet indien die feiten en omstandigheden door het college kunnen worden vastgesteld op grond van bij wettelijk voorschrift als authentiek aangemerkte gegevens of kunnen worden verkregen uit bij regeling van Onze Minister aan te wijzen administraties.
3. De cliënt is verplicht aan het college desgevraagd de medewerking te verlenen die redelijkerwijs nodig is voor de uitvoering van deze wet.”

De gemeente mag de financiële gegevens van een inwoner in het kader van de Wmo 2015 niet rechtstreeks bij de Belastingdienst opvragen omdat de gemeente daartoe niet wettelijk bevoegd is. Het tweede lid van artikel 2.3.8 is dus niet van toepassing. Om die reden moeten de financiële gegevens bij de inwoner opgevraagd worden en vastgelegd in het verslag. De financiële gegevens worden niet gekopieerd en vervolgens opgeslagen in de gemeentelijke administratie.

4. Prioritering

In het geval er sprake is van een wachtlijst, hanteert de gemeente een triagesysteem met toepassing van 3 categorieën:

I: Er is sprake van een urgente situatie. Inkomen wordt niet meegewogen.

II: Er is geen sprake van een urgente situatie, cliënt heeft een inkomen \leq 185% van het sociaal minimum

III: Er is geen sprake van een urgente situatie, cliënt heeft een inkomen $>$ 185% van het sociaal minimum
Hierbij gaat I voor II en II voor III.

Binnen de categorieën hanteert de gemeente de volgorde van aanmelding.

5. Omstandigheden die kunnen leiden tot vaststelling dat er sprake is van een urgente situatie

Voor het bepalen van een urgente situatie hanteren we de Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM). Daarbij zijn de volgende indicatoren van belang.

- a. Geestelijke en lichamelijke Gezondheid
- b. Activiteiten van het Dagelijks Leven (ADL)
- c. Sociaal netwerk
- d. Financiën

Een cliënt wordt als “urgent” gekwalificeerd wanneer deze op de ZRM bij tenminste 2 van bovengenoemde indicatoren een 1 (=acute problematiek) of een 2 (= niet zelfredzaam) scoort.

Toelichting:

Bij a.

Is er sprake van een geestelijke noodsituatie of lichamenlijk kritieke situatie? Wordt het functioneren ernstig beperkt door geestelijke en/of lichamelijke gezondheidsproblemen?

Bij b.

Zijn er op meerdere ADL- gebieden, activiteiten die niet of slechts zeer beperkt uitgevoerd worden? Denk hierbij basale activiteiten zoals verplaatsen, persoonlijke hygiëne, kleden, voeden en toiletbezoek. Ook activiteiten zoals koken, inkopen doen, huis schoonhouden, administratie doen etc vallen hieronder.

Bij c.

Hierbij wordt gekeken of er sprake is van een sociaal isolement. Zijn er ondersteunende contacten met familie en anderen? Of is er juist sprake van veel belemmeringen op dit gebied?

Bij d. Financiën:

Relevante aspecten bij de beoordeling van de financiële situatie: zijn er voldoende inkomsten om te kunnen voorzien in basisbehoeften. Zijn er (complexe, groeiende) schulden?

Aldus besloten door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Gorinchem in de vergadering d.d. 23 mei 2023.

De secretaris,

De burgemeester,